

Tabulka č. 3 Korelace mezi dvěma proměnnými charakterizujícími bydlení a dvěma kritérii

Proměnné charakterizující bydlení	Proměnná představující syntézu ostatních proměnných v modelu	Kumulovaná míra odkladů školní docházky a opakovaných ročníků
Podíl dětí do 18 let žijících v bytech s nadměrnou obsazeností	-0,76	0,67
Počet pokojů na 100 obyvatel	0,39	-0,31

Dále se také ukázalo, že nové proměnné „podíl osob vykonávajících terciární povolání vysoké úrovně“ (NACE3) a „podíl osob vykonávajících terciární povolání nízké úrovně“ (NACE1) měly lepší korelaci s oběma kritérii než původní proměnné PROF1 a PROF2 (tabulka č. 4).

Tabulka č. 4 Korelace mezi dvěma proměnnými charakterizujícími povolání a dvěma kritérii

	Proměnné charakterizující povolání v roce 2005 (data z roku 2001)		Proměnné charakterizující povolání v roce 2010 (data z roku 2003)	
	PROF1	PROF2	NACE1	NACE3
Proměnná představující syntézu ostatních proměnných v modelu	-0,492	0,447	-0,816	0,709
Kumulovaná míra odkladů školní docházky a opakovaných ročníků	0,277	0,234	0,553	-0,416

V roce 2010 bylo testováno zařazení proměnné spojené s vlastnictvím internetového připojení. Argumentovalo se tím, že nerovnosti v přístupu k digitálním technologiím, především k internetu, jsou často uváděny jako jedna ze složek sociálních nerovností (tzv. „digitální propast“). Bylo tedy legitimní klást si otázku o zařazení proměnné charakterizující dostupnost internetu do socioekonomického indexu. Konkrétně byla testována proměnná „podíl dětí do 18 let žijících v roce 2001 v domácnosti bez přístupu k internetu“.

Ukázalo se, že tato proměnná měla na několika stupních vzdělávacího systému souvislost s mírou odkladů školní docházky a opakování ročníku (obrázek č. 8). V rámci Valonsko-bruselské federace se souvislost mezi přístupem k internetu a vzdělávacími obtížemi (měřenými podílem žáků, kteří měli odklad školní docházky nebo opakovali ročník na přechodu mezi primárním a sekundárním vzděláváním a na přechodu mezi nižším sekundárním a vyšším sekundárním vzděláváním)²⁰ jeví jako potvrzená, přestože tuto spojitost nelze interpretovat jako kauzální závislost. Podíl žáků, kteří měli odklad školní docházky nebo opakovali ročník (svislá osa), se při stejné úrovni dosaženého vzdělání referenční osoby v domácnosti (vodorovná osa) zdá být vyšší v podskupině žáků žijících v domácnosti bez přístupu k internetu (červená křivka) než u žáků, kteří v domácnosti přístup k internetu mají (zelená křivka). Tato propast se jeví jako větší u nejnižší úrovně dosaženého vzdělání než u nejvyšších úrovní. Proměnná charakterizující přístup k internetu se zdála být slibná, protože zřejmě dokáže vysvětlit určitou míru variability,

²⁰ Ve Valonsko-bruselské federaci je, podobně jako ve Francii, běžně používaným měřítkem vzdělávacích obtíží počet let, o které je žák v daném ročníku starší, než by odpovídalo „standardnímu“ věku, tj. věku žáka, který nastoupil do prvního ročníku v šesti letech a žádný z následujících ročníků neopakoval. Toto měřítko nerozlišuje, zda je vyšší věk žáka způsoben pozdějším nástupem do školy nebo opakováním ročníku. Toto rozlišení nemá ve vzdělávacím systému Valonsko-bruselské federace význam, protože pozdější nástup do prvního ročníku je vnímán *de facto* jako opakování ročníku v mateřské škole, tj. jako indikátor vzdělávacích obtíží v předškolním vzdělávání. Je třeba mít na paměti, že pojetí odkladů školní docházky ve frankofonních zemích je odlišné od České republiky.